

Titel: Kapitel HI.

Citation: "Kapitel HI.", i *1880/1881: Lovforslag*. Onlineudgave fra Lovforarbejder:
<https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-r08-shoot-chptrd1e7967.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: 1880/1881: Lovforslag

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Kapitel HI.

Om Nevis og Vevisførelse.

§ 196.

Bevis kan fores baade direkte og indirekte. Alt, hvad der efter sin Natur er istand til at bidrage til Sagens Oplysning, kan benyttes som Bevis. Undtagelse helfra finder kun Sted, hvor Loven hjemler det.

§ 197.

Om Noget er bevist eller ikke, Afgjøres af Retten, uden at denne i sit skjøøn herover er bunden eller begrænset ved andre Regler end dem, som Loven hjemler.

§ 198.

spørgsmaal om Bevisbyrden afgjøres efter den hidtil gjældende Ret. Parterne kunne ikke fordre nogen foreløbig eller soerskilt forudgaaende Bestemmelse af Retten om Ve« visbyrdens Fordeling, men maa selv Afgjøre, hvilke af de Omstændigheder, for hvilke Retten har fordret Bevis, det tilkommer dem at bevise, og i Overensstemmelse hermed begjane Ad- gang til at fore Bevis.

§ 199.

Er der imellem Parterne Strid, om en Skade er foraarsaget, eller hvilken Erstatning der skal gives, har Retten, naar den ifølge de Oplysninger, som foreligge eller indhentes (§ 264), maa anses for at være istand hertil, at Afgjøre disse spørgsmaal efter et frit skjøøn over alle i Betragtning kommende Omstændigheder. Erstatningen anstaas i Reglen til en rund Sum.

§ 200.

Retten har efter frit skjøøn at afgjøre, om og hvorvidt Domme, der i Straffesager ere ovelgaaede nogen af Sagens Parter, i den foreliggende Sag skulle anses for at afgive Bevis.

§ 201.

Sattninger af fremmed Ret behsve kun at bevises, forsaavidt de ikke ere Retten be- kjendte. Ved Udftndelsen af, hvad der er fremmed Ret, ere Dommerne ikke indfframkede til at benytte de af Parterne fremførte Beviser, men de ere befoiede til selv at anstille Under- føgelse herom.

Hvad der er sagt om fremmed Ret, gjælder ogsaa om indenlandske Sa?dvaner og faa- danne specielle Bestemmelser, som Retten ikke er forpligtet til at kjende.

Forste Underafdeling. Om Vidnebeviset.

§ 202.

Enhver er pligtig at vidne, naar han paa lovlig Maade indkaldes hertil.

Dog behøver ingen at møde til Vidnedsbyrds Aflæggelse udenfor den Landsretskreds hvori han bor, dersom han derved vilde faa længere at reise hen til Retten end 18 Mile paa Jernbane eller 6 Mile paa anden Maade eller en tilsvarende Veilamgde delvis paa Jernbane og paa anden Maade.

Den, der indkaldes for at vidne for en Ret, som boldes udenfor den Underretskreds, hvori han bor, og som maa tilbagelægge en længere Vei end 3 Mile paa Jernbane eller 1 Mil paa anden Maade for at naa til Retten, kan fordre fine Reiseudgifter godtgjorle med 1 Kr. for hver løbende Mil samt Tcerepengc af 4 Kr. for hver Dag. De Udelsr, paa hvilke Vidnet har Krav, eller, hvis disse ikke kunne anstaas bestemt, tilborligt Forstud paa samme, maa tilbydes betalte samtidigt med Indkaldelsens Forkyndelse.

§ 203.

Vidnets Afhørelse foregaar i Reglen for den Ret, som dommer i Hovedsagen. Hvor Vidnet ifølge § 202 ikke er pligtigt at møde for denne, fores det for Under- retten paa det Sted, hvor det bor.

Vidnets Afhørelse ved Underretten paa det Sted, hvor det bor, kan endvidere an- ordnes: g.) naar Parterne ere enige herom,

b) naar Retten stjonner, at Vidneis Udsagn ikke angaar væsentlige Punkter i Sagen, eller naar dets Fremstilling vil medføre Udgifter for Parterne og Ulemper for Vidnet, som ikke staa i noget rimeligt Forhold til det Udbytte i Henseende til Sagens Oplysning, der kan ventes af Vidnets Afhørelse for dem, der stulle domme i Sagen,

c) naar Vidnet er sygt, og det ikke findes hensigtsmæssigt at udsætte Sagen af den Grund, eller naar Vidnet formedelst hoi Alder eller Legemssvaghed ikke kan taale at reife.

Kan Vidnet i de under Litr. o nævnte Tilfrlde ikke forlade sin Bolig, fættes Under- retten der.

§ 204.

militære af Hceren og Flaaden ?re Pligtige at aflægge Vidnesbyrd for de borgerligs Domstole

overensstemmende med Reglerne i denne Lov.

§ 205.

Indkaldelse til at møde og aftægge Vidnesbyrd udgaar efter Partens Begjæring fra den Ret, for hvilken Vidnet skal møde (§ 181). Indkaldelsen overgives Parten, der

har at befølge dens Forkyndelse for Vidnet saa betimeligt, at dette erholder det fornødne Varsel.

Skulle Vidner føres i Udlandet, kan paagjældende Part forlange, at Retten skal udstede de i saa Henseende fornødne Begjæringer til de udenlandske Myndigheder.

For Forkyndelsen ere de i ZZ 108—119 givne Regler gjældende, dog at Forkyndelse for Vidnet personligt, naar det opholder sig her i Landet, bør fsges iværksat, saavidt som det er muligt, jfr. § 111 Litr. b.

§ 206.

Indkaldelsen skal indeholde: Vidnets Navn og Bopæl eller Opholdssted; Navnene paa Sagens Parter samt en almindelig Angivelse af dens Gjenstand; særligt maa

fremhæves, hvilken af Parterne der lader Vidnet indkalde;

Betegnelse af den Ret, for hvilken der skal vidnes, samt Tiden og Stedet, naar og hvor Modet skal foregaa.

Det maa iagttages, at Vidnet, hvis det bor indenfor Landsretskredsens Grænser, faar 1 Uges og ellers 2 Ugers Varsel.

Indkaldelsen skal indeholde en Bemærkning om det Ansvar, som Udeblivelse medfører, og derfor bør paa Indkaldelsens Bagside forefindes en Afskrift af denne Lovs §§ 218 og 220.

§ 207.

Vidnesbyrd maa ikke afkræves:

1) Folkekirkens og anerkjendte Trossamfundets Præster om det, som i Skriftemaal eller løvrigt i deres Egenskab som Sjæleforger maatte være dem betroet.

2) Sagførere angaaende det, som de ved Partens Fortrolighed have erfaret i en borgerlig Retstrætte eller Straffesag, der har været dem betroet til Udførelse, eller hvori deres Raadforsel har været brugt.

3) De ved den kgl. Fodselestiftelse i København ansætte Embedsmand, Betjente og Lordemodre angaaende de Fruentimmers Svangerskab og Barnefødsel, som forloses Paa Stiftelsen.

Samtykker den, der har Krav paa Hemmeligholdelsen, eller er det vovrigt klart, at Vidnesbyrdets Aflæggelse ikke strider mod dennes Dnfke, finde de i foranstaaende Nr. 1 — 3 givne Regler ikke Anvendelse.

4) embedsmænd og Andre, der handle i offentligt Hverv, angaaende embedshemmeligheder samt angaaende andre Anliggender, om hvilke det paaligger dem at iagttage en ubetinget og ubrødselig Tavshed.

Retten har paa Embeds Vegne, saavidt muligt, at forebygge, at Vidnesbyrd modtages i de ovenanførte

Tilfælde. Den kan efter Omstændighederne endog nægte at udstede Indkaldelse, naar det er klart, at den tilsigtede Vidneforfel ikke vil kunne tilstedes.

§ 208.

Vidnet kan nægte at svare:

1) Naar det maa antages ikke at kunne besvare vedkommende Spørgsmaal Uden al udsige Noget, som umiddelbart udsletter det selv, dets Wgtefælle, Forældre eller Born for Be- stjcrmmelse eller for Straf.

2) Naar det maa antages ikke at kunne besvare vedkommende spørgsmaal uden at udsige Noget, som udsoetter det selv, dets Wgtefælle, Forældre eller Born for Formuetab, der ilte kan anses for ganfte uvajentligt, eller for anden dermed i Klasse staaende Skade;

Forelagte Lovforslag m m. 165

dog kan Vidnesbyrd ikke nægtes angaaende Retshandler, ved hvilke Vidnet har ladet sig bruge som Vitterlighedsvidne, eller hvor det som Hjemmelsmand, Borgen eller Fuld- mægtig af Henfyn til Parten naturligen maa anfes for pligtig til at give Oplysning om Forholdet.

3) De i § 207 omhandlede Personer kunne nægte deres Vidnesbyrd, dersom Retten ikke paa Embeds Vegne har vcegret sig ved at modtage det.

§ 209.

Bom under 15 Aar maa ikke edfcestes.

Gi heller kan den edfcestes, som er tiltalt for eller funden skyldig i Mened, eller den som ikke kan antages at Tillægge Eden den Betydning, samme efter sit Begreb skal have.

Gi heller maa edfcestes Personer, som lide af væsentlig Forstands- eller Hukommelses- svcekkelse.

De i denne Paragraf omhandlede Personer ere undergivne den almindelige Forplig- telse til at møde og forklare uden Ed som Vidner.

Dog bor Afhorelsen af Afsindige eller andre Personer, som ei ere istand til at af- give en fornuftig Forklaring, ikke tilstedes.

§ 210.

I Reglen skal enhver Vidneforklaring brediges. jfr. dog § 212, 1ste Stykke. Af« horelse uden Ed finder kun Sted, naar Vedkommende ikke maa edfcestes (§ 209), eller naar der mangler en for det Trossamfund, hvortil han horer, anvendelig Edsformular.

En hoitidelig Forsikkring i Eds Sted og med samme Virkning som denne, tillades kun, hvor særlig Lov hjemler det for visse Trossamfund.

§ 211.

Efterat Vidnet er paaraabt, stiller Rettens Formand de spørgsmaal til det, som ere nødvendige for at forvisse sig om dets Identitet, samt om fornødent, for at afgjøre, om der er Noget til Hinder for Vidnesbyrdets Modtagelse eller Vidnets Edfcestelse.

§ 212.

Derefter edfcestes Vidnet, medmindre Parterne vedtage, at dets Forklaring skal gjælde uden Ed.

Den, der uden stjcellig Grund ncægter at gjøre Gd, anses som den, der vcegrer sig ved at svare.

Ved Edens Aflæggelse lover og sværger Vidnet, at det vil udsige den rene Sandhed og i sine Svar paa spørgsmaalene Intet fordolge, som kan tjene til Sagens Oplysning. Forinden Eden aflægges, skal Nettens Formand indskcerpe Vidnet Edens Hellighed og betyde det Straffen for Mened. Det beror paa Formanden at lade denne Forberedelse af Vidne- afhøringen foregaa enkeltvis for hvert Vidne eller under Et for flere eller samtlige Vidner i Sagen.

§ 213.

Efter Edfcestelsen foregaa Vidnets Afhøretse

Det kan i Henhold til den aflagde Gd udsporges saavel om Sagen selv som an- gaaende alle Omstændigheder, der kunne have Indflydelse paa dets Forpligtelse til at vidne eller paa dets Troværdighed.

§ 214.

Den Part, der har ladet Vidnet indkalde, kan, naar Vidnet har givet Mode, ikke uden Modpartens Samtykke frafalde dets afhørelse med den Virkning, at Modparten af- skjceres fra at stille spørgsmaal til Vidnet.

§ 215.

Et Vidne, som anser sig for berettiget til i det Hele eller for en Del at ncægte at vidne i den Sag eller for den Ret, maa dog med dm af § 218 flydende Indskrænkning Møde efter Indkaldelsen og fremsøette sin Indsigelse til Paakjendelse af Retten.

Gaar Indsigelsen ud paa, at Vidnet overhovedet kan ncægte at give møde som Vidne i den Sag eller for. den Ret, maa den fremsættes forinden Gdfceftelsen.

Vidnet maa oplyse Omstændigheder, af hvilke det kan sees, at Indsigelsen er grundet

§ 216.

Kjendelser, ved hvilke det trods fremsat Indsigelse paalægges Nogen at vidne, kunne Zysres til Gjenstand for Besværing til høiere Ret.

Der gives i saa Fald Vidnet en af Retten fastsat Frist til at iværksætte de til Besværingens Iværksættelse nødvendige Skridt. Udiøder denne uden at være benyttet, eller fremmes Sagen ikke behørig, anses Besværingen for frafaldet.

§ 217.

Retten kan paa Grund af et Vidnes Indsigelse imod at afgive Forklaring eller imod at Møde udsætte Sagen, naar vedkommende Part begjære dette.

Udsættelsen kan gives paa bestemt Tid eller indtil videre. I sidste Tilfælde kan den Part, som onsker at fremme Sagen, melde sig hos Rettens Formand, naar Hindringerne ere hcevede, og forlange, at han skal beramme en Tid til Sagens Foretagelse samt indkalde alle Vedkommende til Møde.

Ved Forhandlingens Gjenoptagelse bliver da at iagttage Bestemmelsen i § 187 2det Stykke.

§ 218.

Udebliver et indkaldt Vidne uden oplyst lovligt Forfald, og vil Parten ikke frafalde dette Vidnes Forelse, har Retten, naar Indkaldelsen ftjønnes at være lovlig iværksat, og Vidnet ikke sees at bo saa langt borte, at det ikke er pligtig at give Møde, ftilax at afsige en Kjendelse ved hvilken der idømmes Vidnet:

- a) en Bøde fra 20—200 Kr. og
- b) Erstatning for Udgifterne ved det forgjceves afholdte Retsmode, ligesom
- e) Vidnet paany befales at møde til en opgivet Tid, til hvilken Sagens Forhandling udfcrttes.

Den Part, der fører Vidnet er pligtig at lade Kjendelsen med Fristforelæggelsen be« timeligt forkynde for Vidnet. Forsømmes dette, anses Vidnets Forelse uden videre for frafaldet Men iagttages det, sorger det Offentlige for Straffens Fuldbyrkelse, medens det overlades til Vedkommende selv, om han vil inddrive Erstatningen.

§ 219.

møder Vidnet ikke til den paany fastsætte Tid, og vil Parten ikke frafalde dets Forelse, har Retten, naar Kjendelsens og Friftforelæggelsens Forkyndelse ssjonnes at være lovlig iværksat, strax at afsige en ny Kjældelse, hvorved: a) Omkostningerne ved det atter forgjøeves afholdte møde paalægges Vidnet,

d) et nyt møde berammes til Sagens Foretagelse,

e) Vidnet beordres strax hensat til Forvaring paa offentlig Bekostning, indtil det i det be- rammede Retsmode har været fremstillet og besvaret de det lovligen gjorte spørgs- lmaal; dog har Vidnet Adgang til Lssladelse mod saadan Sikkerhed, som Retten finder tilstrækkelig.

For Iværkfærttelsen af den under Litr. c givne Bestemmelse sorger Nettens Formand, hvorimod det beroer paa Parterne selv at gjøre Grektion for de tildømte Omkostninger.

§ 220.

Er der i medfør af de foregaaende Paragrafer idømt et udeblevet Vidne Straf og Erstatning, har Vidnet, naar det fremstilles eller meder for Retten til Vidnesbyrds Aflæg- gelse, Adgang til 6i fremkomme med Oplysninger om, at det har havt lovligt Forfald, eller at behorig Indkaldelse ikke har sundet Sted. Findes disse Oplysninger fyldestgørende, op- hcever Retten den over Vidnet afsagte Kjendelfc. Dog kan Retten, hvis det befindes, at Vidnet vel har havt lorligt Forfald, men det har forsomt at anmelde faadant for Retten saa betimelig, at Bestemmelsen i § !85 sidste Stykke kunde komme til Anvendelse, efter Om- stændighederne indjkramke sig til at nedsoette den idømte Straf eller de Vidnet paalagte Om- kostninger.

Ncrgter Retten at tage Vidnets Indsigelse til Folge, forsaavidt den fremsættes i det Mode, hvortil Vidnet er indkaldt, eller at ophæve den Kjendelse, som ifølge §§ 218 og 219 maatte voere afsagt over Vidnet, kan Vidnet erholde en Frist til at ivoerksceffc Befpccring.

Fremfærtter Vidnet ikke Begæring om den ifølge § 218 afsagte Kjendelses Op- hævelse i det Mode, til hvilket Sagens Forhandling er udsat, anses Besværing over Kjen- delsen for frafaldet, og der kan da ikke heller iværksættes nogen Befværing over den i Til- fælde as fortsat Udeblivelse faldne Kjendelse.

§ 221.

Vcegrer et Vidne sig ved at svare, uden at ville ircerksætte Besrænnng eller efter ved Høiestcret at være kjendt pligtig til at vidne, og vil Parten ikke frafalde det fremsætte Spørgs- maal, beordrer Retten Vidnet strax hensat til Forvaring paa offentlig Bekostning.

gjør Vidnets Vcegring det nødvendigt at udsætte Sagen, dommes det derhos til at erstatte de ved det forgjceves afholdte møde forvoldte Udgifter.

Vidnet forbliver i Forvaring, indtil det bekvemmcr sig til at svare. Det har i saa Fald at tilkjendegive Rettens Formand dette, hvorefter han paa Vidnets Bekostning indkalder alle Vedkommende til Mode.

Dog bliver Vidnet saavel i heromhandlede som i det i § 219 nlrvtnc Tilfælde at lsslade efter 6 Maaneders Forlob, saavelsom naar Parten tilkendegiver, at han frafalder dets Forelse.

§ 222.

Naar et Vidne er afhort, forbliver det tilstede under den senere Bevisførelse, indtil Formanden tillader det at

forlade Retten enten ubetinget eller imod at blive tilstede i Ncrrhcden.

Vidnerne maa ikke forelægge Parterne eller hverandre spørgsmaal, men de kunne begjære af Formanden paany at ftdes til Afhorelse, naar de i Lobet af Forhandlingerne ville fuldstcrndiggjore eller berigtige deres egne eller et andet Vidnes eller Parternes Udsagn. De kunne ligeledes efter Parternes Begjæring eller Rettens Beslutning afhores paany, naar dertil findes Anledning.

Vidner, hvis Udsagn ftaa i Strid med hinanden, kunne efter Parternes Begjæring eller Rettens Beslutning stilles imod hinanden.

Forlader et Vidne ubcfsiet Retslokalet, eller overtræder det rormandens Paalæg om at blive tilstede i Noecheden, kan det behandles paa den Maade, som i § 221 er bestemt om det Vidne, der ubefoiet ncrgtev at svare.

§ 223.

De i det foregaaende omhandlede Tvangsmidler imod Bidnet bringes til Anvendelse af den Ret, for hvilken Vidnet er indkaldt til at mode.

§ 224.

Afhores et Vidne ikke under Bevisforhandlingen, men for en Underret, enten i Henhold til Rettens Bestemmelse ifølge §181, jfr. § 203, eller fordi Vidnet er afhort forinden Bevisforhandlingen, jfr. § 373, skal dets Udsagn fuldstændigt nedstrivcs, oplæscs for Vidnet og tiltroedes af dette, i Overensstemmelse med de hidtil gjældende Regler.

Den Part, som vil benytie Vidneforklaringen, kan da under Bevishandlingen fremlægge og lade opløese en Udskrift af den ovZagne Protokol.